

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2020)0192

Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaaminen – petostentorjunta – vuosikertomus 2018

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. heinäkuuta 2020 Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisesta – petostentorjunta – vuosikertomus 2018 (2019/2128(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 310 artiklan 6 kohdan ja 325 artiklan 5 kohdan,
- ottaa huomioon päätöslauselmansa aikaisemmista komission ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) vuosikertomuksista,
- ottaa huomioon 11. lokakuuta 2019 annetun komission kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle ”30. vuosikertomus Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta (2018)” (COM(2019)0444) ja siihen liittyvät komission yksiköiden valmisteluasiakirjat (SWD(2019)0361, SWD(2019)0362, SWD(2019)0363, SWD(2019)0364 ja SWD(2019)0365),
- ottaa huomioon OLAFin kertomuksen vuodelta 2018¹ ja OLAFin valvontakomitean toimintakertomuksen vuodelta 2018,
- ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle sekä tilintarkastustuomioistuimelle ”Komission petostentorjuntastrategia: tehostetut toimet EU:n talousarvion suojaamiseksi” (COM(2019)0196),
- ottaa huomioon tiedonantoon ”Komission petostentorjuntastrategia: tehostetut toimet EU:n talousarvion suojaamiseksi” (COM(2019)0196) liittyvän toimintasuunnitelman (SWD(2019)0170) ja petosriskiarvioinnin (SWD(2019)0171),
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2018 ja toimielinten vastaukset²,

¹ OLAF, ”Nineteenth report of the European Anti-Fraud Office, 1 January to 31 December 2018”, 2019 (Petostentorjuntaviraston yhdeksästoista kertomus, 1. tammikuuta–31. joulukuuta 2018).

² EUVL C 340, 8.10.2019, s. 1.

- ottaa huomioon 2. toukokuuta 2018 annetun komission ehdotuksen asetukseksi unionin talousarvion suojaamisesta tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita (COM(2018)0324),
- ottaa huomioon EU:n taloudellisten etujen suojaamista koskevien vakiosäännösten sisällyttämisen kaikkiin monivuotista rahoituskehystä koskeviin komission ehdotuksiin,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen antaman lausunnon nro 8/2018 OLAF-asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 muuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston kanssa tehtävän yhteistyön ja OLAFin tutkimusten vaikuttavuuden osalta 23. toukokuuta 2018 tehdystä komission ehdotuksesta (COM(2018)0338),
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon nro 9/2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n petostentorjuntaohjelman perustamisesta (COM(2018)0386),
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen antaman erityiskertomuksen nro 26/2018 ”Mikä on viivästyttänyt tullin tietoteknisten järjestelmien toteuttamista?”,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 01/2019 ”EU:n varainkäyttöön liittyvien petosten torjunta: toimia tarvitaan”,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 06/2019 ”EU:n koheesiomenoihin kohdistuvien petosten torjunta: hallintoviranomaisten on kehitettävä havaitsemista, reagointia ja koordinointia”,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 12/2019 ”Sähköinen kaupankäynti: monia arvonlisäveron ja tullien kantoon liittyviä haasteita ei ole ratkaistu”,
- ottaa huomioon Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 11. syyskuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹ sekä komission 2. lokakuuta 2017 siitä julkaiseman väliarvioinnin (COM(2017)0589),
- ottaa huomioon unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin 5. heinäkuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371² (PIF-direktiivi),
- ottaa huomioon tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta 12. lokakuuta 2017 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939³,
- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012⁴,

¹ EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1.

² EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29.

³ EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1.

⁴ EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1.

- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹,
- ottaa huomioon komission teettämän, EU28-jäsenvaltioiden alv-vajeesta 4. syyskuuta 2019 annetun selvityksen ”Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: Final Report”,
- ottaa huomioon komission teettämän, arvonlisäverovajeen laskemisesta ja analysoinnista toukokuussa 2015 annetun selvityksen ”Study to quantify and analyse the VAT Gap in the EU Member States: 2015 report” ja 7. huhtikuuta 2016 annetun komission tiedonannon arvonlisäveroa koskevasta toimintasuunnitelmasta – Kohti EU:n yhtenäistä arvonlisäveroaluetta – aika tehdä päätöksiä (COM(2016)0148),
- ottaa huomioon komission 3. helmikuuta 2014 antaman EU:n korruptiontorjuntakertomuksen (COM(2014)0038),
- ottaa huomioon julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU²,
- ottaa huomioon 6. kesäkuuta 2011 annetun komission tiedonannon korruption torjumisesta EU:ssa (COM(2011)0308),
- ottaa huomioon 14. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman väärinkäytösten paljastajien merkityksestä EU:n taloudellisten etujen suojaamisessa³,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 2017 päivätyn tilannekatsauksen komission tiedonannon ”Savukkeiden salakuljetuksen ja tupakkatuotteiden muun laittoman kaupan tehokkaampi torjunta – Kokonaisvaltainen EU:n strategia” (COM(2013)0324, 6. kesäkuuta 2013) täytäntöönpanosta (COM(2017)0235),
- ottaa huomioon 20. joulukuuta 2017 julkaistun OLAFin koordinoiman raportin julkisiin hankintoihin liittyvistä petoksista ”Fraud in Public Procurement – A collection of red flags and best practices” sekä yhteistyössä hallinnoitavia varoja koskevien sääntöjenvastaisuuksien raportointimenettelyistä laaditun OLAFin käsikirjan ”Reporting of irregularities in shared management” vuodelta 2017,
- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 19/2017 ”Tuontimenettelyt: oikeudellisen kehyksen puutteet ja täytäntöönpanon tehottomuus vaikuttavat EU:n taloudellisiin etuihin”,

¹ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

² EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65.

³ EUVL C 252, 18.7.2018, s. 56.

- ottaa huomioon unionin tuomioistuimen antaman tuomion asiassa C-105/14: rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Ivo Taricco ym.¹,
 - ottaa huomioon unionin tuomioistuimen antaman tuomion asiassa C-42/17: rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajina ovat M.A.S. ja M.B.²,
 - ottaa huomioon unionin yleisen tuomioistuimen antaman tuomion asiassa T-48/16: Sigma Orionis SA v. Euroopan komissio³,
 - ottaa huomioon asetusten (EU) N:o 904/2010 ja (EU) 2017/2454 muuttamisesta hallinnollista yhteistyötä arvonlisäveron alalla tehostavien toimenpiteiden osalta 2. lokakuuta 2018 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2018/1541, jolla lisätään jäsenvaltioiden valmiuksia puuttua kaikkein haitallisimpiin alv-petosten järjestelmiin ja pienentää alv-vajetta,
 - ottaa huomioon 25. lokakuuta 2018 antamansa päätöslauselman ”EU:n taloudellisten etujen suojeleminen – rahan ja varojen takaisinperintä kolmansista maista petostapauksissa”⁴,
 - ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta ”Nykyaikainen talousarvio unionille, joka suojelee, puolustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia: monivuotinen rahoituskehys vuosiksi 2021–2027” (COM(2018)0321),
 - ottaa huomioon 4. lokakuuta 2018 antamansa päätöslauselman tullipetosten torjunnasta ja EU:n omien varojen suojelusta⁵,
 - ottaa huomioon Herkules III -ohjelman jatkuvan täytäntöönpanon⁶,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0103/2020),
- A. ottaa huomioon, että komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat yhteistyössä unionin talousarviota, josta 74 prosenttia toteutettiin vuonna 2018 yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin kehyksessä;
- B. ottaa huomioon, että komission olisi täytettävä valvonta- ja tarkastustehtävänsä yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin kehyksessä;

¹ Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 8.9.2015 asiassa C-105/14 – rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Ivo Taricco ym, ECLI:EU:C:2015:555.

² Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 5.12.2017 asiassa C-42/17 – rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajina ovat M.A.S. ja M.B., C-42/17, ECLI:EU:C:2017:936.

³ Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 3.5.2018 asiassa T-48/16, Sigma Orionis SA v. Euroopan komissio, ECLI:EU:T:2018:245.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0419.

⁵ EUVL C 11, 13.1.2020, s. 50.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 250/2014, annettu 26. helmikuuta 2014, ohjelman perustamisesta Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisen alalla toteutettavien toimien tukemiseksi (Herkules III -ohjelma) ja päätöksen N:o 804/2004/EY kumoamisesta (EUVL L 84, 20.3.2014, s. 6).

- C. ottaa huomioon, että varainhoitoasetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 63 artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäisemiseksi, toteamiseksi ja korjaamiseksi;
- D. ottaa huomioon, että unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava ennakko- ja jälkitarkastuksia, perittävä takaisin aiheettomasti maksetut varat ja tarvittaessa toteutettava oikeudellinen menettely;
- E. katsoo, että moitteeton varainhoito ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen ovat talousarvion toteuttamista koskevan unionin politiikan keskeisiä periaatteita, joilla pyritään lisäämään kansalaisten luottamusta varmistamalla, että veronmaksajien rahoja käytetään asianmukaisesti ja unionin talousarviota toteutetaan vaikuttavasti;
- F. katsoo, että julkisten varojen moitteeton käyttö ja unionin taloudellisten etujen suojaaminen edistävät EU:n talousarvion tehokasta hallinnointia;
- G. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 310 artiklan 6 kohdan mukaan ”unioni ja jäsenvaltiot suojaavat unionin taloudellisia etuja petolliselta menettelyltä ja muulta laittomalta toiminnalta 325 artiklan mukaisesti”; toteaa, että SEUT-sopimuksen 325 artiklan 2 kohdassa määrätään, että ”jäsenvaltiot toteuttavat samat toimenpiteet suojatakseen unionin taloudellisia etuja petolliselta menettelyltä kuin ne toteuttavat suojatakseen omia taloudellisia etujaan petolliselta menettelyltä”; ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 325 artiklan 3 kohdassa määrätään, että ”jäsenvaltiot sovittavat yhteen toimintansa, jonka tarkoituksena on suojata unionin taloudellisia etuja petolliselta menettelyltä” ja ”ne yhdessä komission kanssa järjestävät toimivaltaisten viranomaistensa kiinteän ja säännöllisen yhteistoiminnan”; ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 325 artiklan 4 kohdan mukaan tilintarkastustuomioistuinta on kuultava kaikista toimenpiteistä, joita lainsäätäjät toteuttaa unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi petolliselta menettelyltä ja tällaisen menettelyn torjumiseksi;
- H. ottaa huomioon, että EU:n talousarviolla tuetaan yhteisiä tavoitteita ja autetaan vastaamaan yhteisiin haasteisiin ja että tulosten ja ensisijaisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää hyviä tuloksia, ja katsoo, että säännölliseen arviointiin liittyvien panosten, tuotosten, tulosten ja vaikutusten yksinkertaistaminen tuloksellisuuden tarkastusten avulla on keskeinen osa tulosbudjetointia;
- I. ottaa huomioon, että EU:lla on velvollisuus toimia korruption torjuntaa koskevien toimintapolitiikkojen alalla SEUT-sopimuksen määrittämissä rajoissa; ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 67 artiklassa määrätään unionin velvoitteesta varmistaa korkea turvallisuustaso, myös rikollisuutta ehkäisevillä ja torjuvilla toimenpiteillä ja rikoslainsäädäntöjen lähentämisellä; panee merkille, että SEUT-sopimuksen 83 artiklan mukaan lahjonta on yksi erityisen vakava rajatylittävän rikollisuuden ala, joka vaikuttaa vahingollisesti EU:n taloudellisiin etuihin;
- J. ottaa huomioon, että EU:n varoihin liittyvät petokset ovat yksi välineistä, joiden kautta rikollisjärjestöt soluttautuvat talouteen ja vahingoittavat siten taloudellista vapautta ja vapaata kilpailua;
- K. katsoo, että jotta voidaan toteuttaa koordinoitumpia EU:n toimia sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi ja petosten torjumiseksi, on kiinnitettävä riittävästi huomiota jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintojärjestelmien erilaisuuteen; toteaa,

että komission olisi entisestään vahvistettava toimiaan petosten torjumiseksi ja jatkettava niiden täytäntöönpanoa vaikuttavasti, jotta tuotetaan vielä aiempaa konkreettisempia ja tyydyttävämpiä tuloksia;

- L. katsoo, että korruptio on vakava uhka unionin taloudellisille eduille mutta myös demokratialle ja luottamukselle julkishallintoa kohtaan;
- M. ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden keräämä arvonlisävero (alv) on kansallisille talousarvioille tärkeä tulonlähde ja että vuonna 2018 alv-perusteisten omien varojen osuus EU:n talousarvion kokonaistuloista oli 11,9 prosenttia;
- N. ottaa huomioon, että järjestelmälliset ja institutionalisoidut korruptiotapaukset tietyissä jäsenvaltioissa vahingoittavat vakavasti EU:n taloudellisia etuja ja uhkaavat samalla demokratiaa, perusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta; ottaa huomioon, että korruptiosta joulukuussa 2017 julkaistun erityiseurobarometrin 470 mukaan korruptiota koskevat yleiset näkemykset ja asenteet ovat säilyneet vuoteen 2013 verrattuna ennallaan, mikä tarkoittaa, ettei ole konkreettista näyttöä siitä, että EU:n kansalaiset luottaisivat toimielimiin entistä enemmän;

Sääntöjenvastaisuuksien havaitseminen ja niistä ilmoittaminen

1. suhtautuu myönteisesti 30. vuosikertomukseen EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta sekä kuluneiden 30 vuoden aikana saavutettuun edistykseen petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjuntaa koskevien sääntelyperustan ja institutionaalisen kehyksen (Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) ja Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO)) luomisessa ja kehittämisessä EU:n tasolla, jäsenvaltioiden välisen sekä niiden ja komission välisen yhteistyön vakiinnuttamisessa ja EU:n talousarvion suojaamisessa tavalla, joka ei olisi mahdollista ilman sekä EU:n toimielinten että kansallisten viranomaisten yhteisiä toimia;
2. panee erittäin huolestuneena merkille petosmenetelmien jatkuvan muutoksen ja uudenlaiset petokset, joilla on vahva kansainvälinen ulottuvuus ja joihin liittyy rajatylittäviä petoksia (kuten maataloustuotteiden menekinedistämiseen liittyvät petokset, postilaahtokoyhtiöt, tullimaksujen kiertäminen siten, että unioniin tulevat tekstiilit ja jalkineet aliarvotetaan ja tulliselvitys tehdään useissa eri jäsenvaltioissa, verkkokauppa, menoihin liittyvien petosten rajat ylittävän ulottuvuuden laajeneminen ja väärentäminen), jotka vaikuttavat vahingollisesti EU:n talousarvion tulopuoleen ja edellyttävät uusia koordinoituja toimia EU:lta ja jäsenvaltioilta;
3. panee merkille, että vuonna 2018 petoksiksi ilmoitettujen ja muiden sääntöjenvastaisuuksien määrä (11 638 tapausta) oli laskenut 25 prosenttia vuoden 2017 määrästä (15 213 tapausta) ja että niiden arvo ei ollut muuttunut edellisestä vuodesta (2,5 miljardia euroa vuonna 2018 ja 2,58 miljardia euroa vuonna 2017);
4. huomauttaa, että kaikki sääntöjenvastaisuudet eivät ole petoksia ja että eri virheiden välillä on tehtävä selvä ero;
5. palauttaa mieliin, että petoksiksi ilmoitettujen sääntöjenvastaisuuksien lukumäärä ja niihin liittyvät rahamäärät eivät mittaa suoraan EU:n talousarvioon vaikuttavien petosten tai jossakin tietyssä jäsenvaltiossa tehtyjen petosten yleisyyttä; toteaa, että ei ole tietoa siitä, miten monta petokseksi ilmoitettua sääntöjenvastaisuutta komissio ja erityisesti jäsenvaltiot ovat jättäneet vuosittain ilmoittamatta; toteaa, että tämän vuoksi

parlamentin on vaikea tehdä hyödyllisiä päätelmiä komission petostentorjuntatoimien tehokkuudesta; kehottaa tästä syystä komissiota kehittämään menetelmän, jolla voidaan parantaa luotettavuutta ja laatia tarkempia arvioita petosten laajuudesta EU:ssa; panee merkille, että petoksiksi ilmoitetut sääntöjenvastaisuudet vaikuttivat 0,71 prosenttiin vuoden 2018 maksuista ja 0,65 prosenttiin vuonna 2018 kerättyjen perinteisten omien varojen bruttomäärästä; panee lisäksi merkille, että muut kuin petoksiksi ilmoitetut sääntöjenvastaisuudet vaikuttivat 0,58 prosenttiin vuoden 2018 maksuista ja 1,78 prosenttiin vuonna 2018 kerättyjen perinteisten omien varojen bruttomäärästä;

6. panee huolestuneena merkille tilintarkastustuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan komissiolla on riittämätön käsitys petosten laajuudesta, luonteesta ja syistä; kehottaa uudelleen komissiota perustamaan yhtenäisen järjestelmän, jonka avulla jäsenvaltioissa kerätään vertailukelpoisia tietoja sääntöjenvastaisuuksista ja petostapauksista, jotta voidaan yhdenmukaistaa ilmoitusmenettelyjä ja varmistaa toimitettujen tietojen laatu ja vertailukelpoisuus;
7. kehottaa lisäksi komissiota toteuttamaan kattavia tarkastuksia, jotta varmistetaan jäsenvaltioiden sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmässä (IMS) ilmoittamien tietojen täysi avoimuus ja laatu;
8. panee merkille, että vuonna 2018 petoksiksi ilmoitettujen sääntöjenvastaisuuksien määrä (1 152 tapausta) pysyi samalla tasolla kuin vuonna 2017; pitää kuitenkin valitettavana, että kyseessä olevat määrät kasvoivat merkittävästi (183 prosenttia), mikä on erittäin huolestuttavaa; toteaa, että kasvu johtuu laajalti kahdesta petoksiksi ilmoitetusta sääntöjenvastaisuudesta, jotka koskevat koheesipolitiikan menoja; painottaa, että nämä merkittävät määrät on perittävä takaisin mahdollisimman pian;
9. panee merkille, että vuonna 2018 kirjattujen muiden kuin petoksiksi ilmoitettujen sääntöjenvastaisuuksien määrä laski 27 prosenttia (10 487 tapausta), kun taas niihin liittyvät rahamäärät laskivat 37 prosenttia eli 1,3 miljardiin euroon;
10. pitää hyvin valitettavana ja huomauttaa, että monissa jäsenvaltioissa ei ole järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevaa erityislainsäädäntöä, vaikka toiminta on yhä enenevässä määrin rajatylittävää ja koskee unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavia aloja, kuten salakuljetus ja rahan väärentäminen;
11. kehottaa jäsenvaltioita tiiviimpään tietojenvaihtoa koskevaan yhteistyöhön sekä tiedonkeruunsa parantamiseksi että tarkastustensa tehostamiseksi ja kansalaisten oikeuksien ja vapauksien takaamiseksi; muistuttaa komission roolista, joka liittyy jäsenvaltioiden välisen yhteistyön koordinointiin; kehottaa komissiota auttamaan sellaisen yhdenmukaisen järjestelmän perustamisen koordinoinnissa, jolla kerätään jäsenvaltioilta tietoa sääntöjenvastaisuuksista ja petostapauksista;
12. kehottaa Euroopan tilintarkastustuomioistuinta jatkuvasti sisällyttämään tarkastettaviin otoksiin sellaiset toimielimet ja hallintoelimet, jotka ovat vastuussa varojen tahallisesta väärinkäytöstä;
13. pitää huolestuttavana, että jäsenvaltioiden viranomaisten hallinnollisen taakan keventämiseksi yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa (EU) N:o 1303/2013 edellytetään ainoastaan, että ilmoitetaan sellaiset petokset tai muut sääntöjenvastaisuudet, jotka koskevat yli 10 000 euron suuruisia ERI-rahastojen

osuuksia; palauttaa mieliin, että suuri määrä maatalousalaan ja Euroopan sosiaalirahastoon liittyviä maksuja, jotka maksetaan oikeuksiin perustuvina maksuina (tiettyjen edellytysten täytyessä), jää reilusti 10 000 euron kynnyksarvon alapuolelle, ja toteaa niin ollen, että ne ovat mahdollisesti vilpillisiä maksuja, joista ei ilmoiteta; ottaa kuitenkin huomioon tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksissaan 2017 ja 2018 esittämän huomion, jonka mukaan oikeuksiin perustuvat maksut ovat vähemmän alttiita virheille kuin kustannusten korvaamista koskeva menetelmä, jota sovelletaan 10 000 euron kynnyksarvon ylittäviin hankkeisiin;

14. suhtautuu hyvin tuomitsevasti Tšekin hallituksen korkeiden virkamiesten ja Unkarin, Kreikan, Puolan, Romanian ja Italian muiden julkisten toimijoiden syyllistymiseen Euroopan rakenne- ja investointirahastojen varojen laajamittaiseen väärinkäyttöön; toteaa, että tällaisista petoksista kärsivät pienet perheyrietykset, jotka tarvitsevat eniten tukia;
15. suhtautuu hyvin tuomitsevasti koheesiorahaston varojen väärinkäyttöön; pitää valitettavana, että EU:n varoja, joihin petoksiksi ilmoitettuihin sääntöjenvastaisuuksiin liittyvät rahoitusoikaisut vaikuttavat, voidaan käyttää uudelleen ilman lisäseuraamuksia tai -rajoituksia; katsoo, että tällainen järjestelmä vaarantaa EU:n taloudelliset edut; kehottaa siksi komissiota seuraamaan tiiviisti EU:n varojen uudelleenkäyttöä ja harkitsemaan sellaisen järjestelmän kehittämistä, jossa oikaisuihin liittyy myös jatkokäyttöä koskevia rajoituksia;
16. muistuttaa YMP:tä ja koheesio politiikkaa koskevista avoimuusvaatimuksista, jotka velvoittavat vastuussa olevat jäsenvaltioiden viranomaiset ylläpitämään julkisesti saatavilla olevaa luetteloa lopullisista edunsaajista; kehottaa jäsenvaltioita julkistamaan tiedot yhdenmukaisessa koneluettavassa muodossa ja varmistamaan tietojärjestelmien yhteentoimivuuden; kehottaa komissiota keräämään ja koontamaan tiedot sekä julkaisemaan luetteloja edunsaajista, jotka hyötyvät eniten kustakin rahastosta kussakin jäsenvaltiossa;
17. painottaa, että komission olisi ehdotettava unionin tasolla täytäntöön pantavaa erityistä valitusmekanismia, jolla tuetaan esimerkiksi maanastusväärinkäytösten, kansallisten viranomaisten väärinkäytösten tai rikollisten rakenteiden tai järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttaman painostuksen kohteiksi joutuneita viljelijöitä tai edunsaajia tai pakko- tai orjatyöhön joutuneita henkilöitä ja jolla heille annetaan mahdollisuus esittää komissiolle nopeasti kantelu, joka sen olisi tarkastettava kiireellisesti;
18. painottaa, että Euroopan komissio ei nykyisellään toteuta riittäviä toimia tämän tyyppisten petosten torjumiseksi; kehottaa painokkaasti komissiota toteuttamaan tehokkaita valvontatoimenpiteitä ja velvoittavia toimenpiteitä; toteaa, että Euroopan syyttäjänvirastolla olisi oltava merkittävä rooli rajatylittävien tutkimusten toteuttamisessa, petostapausten havaitsemisessa ja niistä ilmoittamisessa sekä petoksentehtäjäiden saattamisessa oikeuteen;

Tulot — omat varat

19. panee merkille, että kirjattujen petostapausten määrä kasvoi kerättyjen perinteisten omien varojen osalta prosentin verran (473 tapausta vuonna 2018), ja pitää valitettavana, että niihin liittyvät rahamäärät kasvoivat 116 prosenttia;

20. panee merkille, että muiden kuin petoksiksi ilmoitettujen sääntöjenvastaisuuksien määrä vuonna 2018 oli 10 prosenttia pienempi kuin vuosien 2014–2018 keskiarvo, mutta pitää valitettavana, että määrä, jota sääntöjenvastaisuudet koskevat, on 17 prosenttia suurempi;
21. on erittäin huolestunut siitä, että komission alustaviin arvioihin perustuvien tilastojen mukaan arvonlisäverovaje oli vuonna 2018 noin 130 miljardia euroa eli noin 10 prosenttia kaikista ennakoituista arvonlisäverotuloista ja että komission arvion mukaan EU:n sisäiset arvonlisäveropetostapaukset maksavat vuosittain noin 50 miljardia euroa; pitää valitettavana, että kolmansista maista peräisin olevien vähäarvoisten tavaroiden toimituksista aiheutuu vuosittain 5 miljardin euron menetykset;
22. suhtautuu myönteisesti PIF-direktiivin hyväksymiseen, koska siinä selvennetään jäsenvaltioiden, Eurojustin, Euroopan syyttäjänviraston ja komission välistä rajatylittävää yhteistyötä ja keskinäistä oikeusapua alv-petosten torjunnassa;
23. muistuttaa kannastaan, jonka mukaan OLAFin toimivaltaa arvonlisäverotutkimusten alalla ei pitäisi missään tapauksessa rajoittaa eikä siihen pitäisi soveltaa hallinnollisia lisäehtoja; kehottaa neuvostoa ottamaan huomioon parlamentin kannan asiaan neuvoteltaessa asetuksesta, joka koskee Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksia Euroopan syyttäjänviraston kanssa tehtävän yhteistyön ja OLAFin tutkimusten vaikuttavuuden osalta;
24. korostaa OLAFin tärkeää roolia tutkittaessa arvonlisäverotukseen liittyviä asioita; suhtautuu myönteisesti hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010¹ muuttamiseen ja toteaa, että vuonna 2018 hyväksytyllä muutoksella otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla vahvistetaan kansallisten verohallintojen valmiuksia tarkastaa rajatylittäviä luovutuksia ja suorituksia, laajennetaan OLAFin toimivaltaa helpottaa ja koordinoida alv-petosten tutkintaa sekä puututaan kaikkein haitallisimpiin alv-petosten järjestelmiin ja pienennetään alv-vajetta;
25. suhtautuu myönteisesti muutettuun neuvoston asetukseen (EU) N:o 904/2010, jolla maksimoidaan uuden Transaction Network Analysis (TNA) -ohjelmiston tarjoamat mahdollisuudet tunnistaa petosverkostoja kaikkialla EU:ssa; toteaa, että tavoitteena on tehostaa kansallisten veroviranomaisten välistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa, jotta voidaan paremmin havaita alv-karusellipetokset ja nopeuttaa niihin puuttumista; kehottaa toteuttamaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan täysin tutkinnan kohteena olevien, uudessa TNA-ohjelmistossa lueteltujen talouden toimijoiden tietosuojat;
26. suhtautuu myönteisesti sellaisten toimenpiteiden käyttöönottoon, joilla jaetaan vuodesta 2020 alkaen ”tullimenettelyä 42” ja ”tullimenettelyä 63” koskevia tietoja kansallisten veroviranomaisten kesken, mikä mahdollistaa sen, että tuontijäsenvaltio ja asiakkaan jäsenvaltio voivat ristiintarkastaa esim. arvonlisäverotunnisteet, tuotujen tavaroiden arvon ja hyödyketyypit;
27. korostaa, että on tärkeää asettaa etusijalle kansallisten petostentorjuntastrategioiden kehittäminen kaikissa jäsenvaltioissa;

¹ EUVL L 268, 12.10.2010, s. 1.

28. korostaa pitävänsä alv-petoksia vakavina, erityisesti kun kyseessä ovat niin sanotut karusellipetokset, joiden seurauksena valeyrittys ei maksa arvonlisäveroa asianomaisille veroviranomaisille, vaikka se olisi vähennetty asiakkaalta;
29. panee merkille, että rahamääräisesti petokset ja sääntöjenvastaisuudet kohdistuivat tavaroista eniten aurinkopaneeleihin vuonna 2018, kuten tapahtui myös vuosina 2017 ja 2016; suhtautuu myönteisesti komission paikan päällä suorittamiin tarkastuksiin ja korostaa OLAFin tutkimusten ja sen koordinoititehtävän merkitystä tällä alalla;
30. suhtautuu myönteisesti siihen, että useat jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön uusia tietoteknisiä välineitä sekä riskiperusteisia lähestymistapoja ja aloitteita torjuakseen perinteisten omien varojen keräämiseen liittyviä haasteita; kannustaa jäsenvaltioita jatkamaan yhteistyötä näiden välineiden, lähestymistapojen ja aloitteiden yhteisessä käytössä, vaihtamaan edelleen hyviä käytäntöjä ja tehostamaan yhteistyötä Eurofisc-verkoston kehityksessä;
31. on huolestunut siitä, että kolmansista maista EU:hun tuotujen tavaroiden aliarvostuksen välityksellä tapahtuvat tulopetokset uhkaavat edelleen EU:n taloudellisia etuja; toteaa, että tavaroiden rajatylittävä verkkokauppa on merkittävä veropetosten lähde EU:ssa, erityisesti kun on kyse pienemmistä tavaroista; kehottaa jäsenvaltioita puuttumaan rajatylittävään sähköiseen kaupankäyntiin liittyviin kysymyksiin, kuten erityisesti arvoltaan vähäisten lähetysten tullivapautusten mahdolliseen väärinkäyttöön, panemalla asiaa koskevat komission suositukset kaikilta osin täytäntöön;
32. panee merkille, että komissio esitti joulukuussa 2018 tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjuntaa koskevan uuden toimintasuunnitelman, joka perustuu pääasiassa operatiivisiin lainvalvontatoimenpiteisiin;
33. panee merkille, että muita kuin petoksiksi ilmoitettuja sääntöjenvastaisuuksia havaittiin pääasiassa luovutuksen jälkeisten tarkastusten avulla, mutta korostaa tavaroiden luovutusta edeltävien tai sen yhteydessä tehtyjen tullitarkastusten sekä vapaaehtoisten tunnustamisten merkitystä sääntöjenvastaisuuksien havaitsemisen kannalta;
34. palauttaa jälleen mieliin, että erilaisten havaitsemismenetelmien (muun muassa luovutuksen yhteydessä tehtävät tarkastukset, luovutuksen jälkeen tehtävät tarkastukset ja petostentorjuntayksiköiden suorittamat tarkastukset) yhdistäminen on petosten havaitsemisen kannalta tehokkainta ja että kunkin menetelmän tehokkuus riippuu asianomaisesta jäsenvaltiosta, sen hallinnon tehokkaasta koordinoinnista ja jäsenvaltioiden asianomaisten yksikköjen yhteydenpitovalmiuksista;
35. pitää huolestuttavana, että joiltakin jäsenvaltioilta ei yleensä tule ilmoitusta yhdestäkään petostapauksesta; kehottaa komissiota tutkimaan tilannetta, koska pitää varsin epätodennäköisenä, että näissä jäsenvaltioissa ei tapahtuisi lainkaan petoksia; kehottaa komissiota toteuttamaan satunnaistarkastuksia näissä maissa;
36. panee merkille, että keskimääräinen takaisinperintäaste petoksiksi ilmoitetuissa tapauksissa oli vuosina 1989–2018 noin 41 prosenttia; panee myös merkille, että vuonna 2018 ilmoitetuissa ja havaituissa petoksiksi ilmoitetuissa tapauksissa takaisinperintäaste oli 70 prosenttia, mikä on huomattavasti keskiarvoa enemmän; kehottaa uudelleen komissiota laatimaan strategian takaisinperintäasteen parantamiseksi näissä tapauksissa;

37. panee merkille, että yleinen takaisinperintäaste muissa kuin petoksiksi ilmoitetuissa tapauksissa oli 72 prosenttia vuosina 1989–2018;
38. kehottaa jälleen komissiota raportoimaan vuosittain OLAFin suositusten perusteella takaisinperittyjen unionin omien varojen määrän ja ilmoittamaan perimättä jääneet saamiset;

Menot

39. panee merkille, että vuonna 2018 petoksiksi ilmoitettujen sääntöjenvastaisuuksien määrä (679 tapausta) väheni kolme prosenttia, mikä vaikutti menoihin; painottaa kuitenkin, että kyseessä olevien rahamäärien (1,032 miljardia euroa) kohdalla suuntaus oli hälyttävässä määrin päinvastainen, mikä johti 198 prosentin kasvuun;
40. suhtautuu myönteisesti siihen, että kirjatut muut kuin petoksiksi ilmoitetut sääntöjenvastaisuudet vähenivät neljä prosenttia ja että niihin liittyvät rahamäärät supistuivat 48 prosenttia (844,9 miljoonaa euroa);
41. suhtautuu myönteisesti siihen, että jotkin jäsenvaltiot ovat menoihin liittyen toteuttaneet useita operatiivisia toimenpiteitä, kuten tietoteknisten riskipisteytysvälineiden, petosriskien arviointien ja koulutuskurssien käyttöönotto, jotta lisätään yleistä tietoisuutta petoksista; kehottaa kaikkia muita jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan tällaisten toimenpiteiden käyttöön ottamiseksi mahdollisimman pian;
42. panee merkille, että joissakin jäsenvaltioissa ei ole lainkaan petoksiksi ilmoitettuja sääntöjenvastaisuuksia; kehottaa komissiota tukemaan edelleen jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä parantaa tarkastusten laatua ja lukumäärää sekä jakamaan petostentorjunnan parhaita käytäntöjä;
43. korostaa, että ERI-rahastojen (Euroopan rakenne- ja investointirahastot eli Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto, koheesiorahasto, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF), vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahasto (FEAD) ja Euroopan globalisaatiorahasto (EGR)) ohjelmista jaettuina avustuksina on tärkeää hallinnoida ja valvoa tarkasti, jotta voidaan budjetoida rahastot tehokkaasti ja inflaatiota kiihdyttämättä ja välttää petoksia;
44. kehottaa komissiota, OLAFia, Euroopan syyttäjänvirastoa ja jäsenvaltioita soveltamaan mahdollisimman voimakkaita toimenpiteitä EU:n talousarviosta maksettuihin julkisiin varoihin liittyvien petosten torjumiseksi yhteisen maatalouspolitiikan alalla, jolla kirjattiin vuonna 2018 249 petokseksi ilmoitettua sääntöjenvastaisuutta (–6 prosenttia), joiden kokonaismäärä oli 63,3 miljoonaa euroa (+10 prosenttia), ja edelleen koheesipolitiikan alalla, jolla kirjattiin vuonna 2018 363 petokseksi ilmoitettua sääntöjenvastaisuutta (+5 prosenttia), joiden kokonaismäärä oli 959,6 miljoonaa euroa (+199 prosenttia);
45. panee merkille, että YMP:n osalta petosten yleisyystaso eli todettujen epäiltyjen petostapausten ja vahvistettujen petostapausten prosenttiosuus suhteessa ilmoitettujen sääntöjenvastaisuuksien kokonaismäärään ilmoitusvuosina 2014–2018 on 10 prosenttia ja että petosten määrätaso on noin 23 prosenttia yhteisrahामäärästä, johon sääntöjenvastaisuudet vaikuttavat; panee lisäksi merkille, että petosten havaitsemisaste eli yhteisrahामäärän, johon epäillyt ja vahvistetut petokset vaikuttavat, prosenttiosuus

suhteessa menojen kokonaismäärään on vain 0,11 prosenttia, kun taas sääntöjenvastaisuuksien havaitsemisaste eli yhteisrahamäärän prosenttiosuus, johon sääntöjenvastaisuudet vaikuttavat suhteessa menojen kokonaismäärään, on 0,37 prosenttia;

46. toteaa myös painokkaasti, että koheesiopolitiikassa petosten havaitsemisaste on 0,86 prosenttia ja sääntöjenvastaisuuksien havaitsemisaste on noin 0,34 prosenttia;
47. muistuttaa menoihin liittyvän avoimuuden tärkeydestä ja pyytää, että unionin rahoitusta koskevat tiedot asetetaan kaikilta osin saataville;

Komission petostentorjuntastrategia

OLAF

48. toteaa, että OLAF aloitti vuonna 2018 219 tutkimusta ja päätti 167 tutkimusta, joissa suositeltiin 371 miljoonan euron suuruisen rahamäärän takaisinperintää; toteaa lisäksi, että vuoden lopussa oli käynnissä 414 tutkimusta;
49. panee merkille, että petostentorjunnan koordinoituvirastolla (AFCOS) on entistä laajempi rooli kansallisten viranomaisten välisen rajatylittävän yhteistyön eri kanavien tehokkuuden edistämässä ja erityisesti tullipetosten torjunnassa mutta myös OLAFin kanssa tehtävässä yhteistyössä;
50. suhtautuu myönteisesti komission petostentorjuntastrategian hyväksymiseen huhtikuussa 2019 ja toteaa, että strategiaa on mukautettu kahteen vuonna 2017 hyväksytyyn EU:n petostentorjuntalainsäädäntöön tehtyyn merkittävään lisäykseen eli PIF-direktiiviin, jossa jäsenvaltioiden rikoslainsäädännölle asetetaan tiukemmat yhteiset vaatimukset EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi, ja Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta annettuun asetukseen;
51. pitää valitettavana, että komissio ei ole vielä sisällyttänyt vuotuiseen työohjelmaansa ehdotusta, joka koskee menoihin liittyvän keskinäisen hallinnollisen avun välinettä; katsoo, että tällainen aloite olisi perussopimuksen 225 artiklan määräysten mukainen;
52. muistuttaa OLAFin keskeisestä roolista ja tarpeesta vahvistaa sitä entisestään sekä taata sen tehokas koordinointi Euroopan syyttäjänviraston kanssa;
53. pitää valitettavana, että uusi PIF-direktiivi on pantu toistaiseksi täytäntöön kokonaan vain 12 jäsenvaltiossa ja osittain kahdeksassa jäsenvaltiossa eikä lainkaan muissa jäsenvaltioissa; panee merkille, että uuden PIF-direktiivin täytäntöönpanon määräaika päättyi jo 6. heinäkuuta 2019; kehottaa komissiota julkaisemaan mahdollisimman pian luettelon kaikista jäsenvaltioista, jotka eivät ole määräaikaan mennessä saattaneet direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöään; kehottaa kaikkia muita jäsenvaltioita toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet ja varmistamaan, että direktiivi saatetaan mahdollisimman pian kaikilta osin ja asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä liittyvää prosessia kaikissa jäsenvaltioissa sekä käyttämään oikeuksiaan käynnistää rikkomismenettelyjä, jos jäsenvaltiot eivät noudata saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä liittyvää prosessia;
54. palauttaa mieliin, että komission uusi petostentorjuntastrategia kattaa seuraavat osa-alueet: i) petokset (mukaan lukien alv-petokset), korruptio ja varojen väärinkäyttö, jotka

vaikuttavat EU:n taloudellisiin etuihin, sellaisina kuin ne on määritelty PIF-direktiivin 3 ja 4 artiklassa; ii) muut unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavat rikokset, esimerkiksi EU:n talousarvioon vaikuttavaan hankintamenettelyjen väärinkäyttöön liittyvät rikokset; iii) asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa määritellyt sääntöjenvastaisuudet (sikäli kuin ne ovat tahallisia eikä niitä lueta edellä mainituiksi rikoksiksi); ja iv) unionin toimielinten ja elinten henkilöstön tai jäsenten vakavat ammatillisten velvoitteiden rikkomiset, joihin viitataan OLAF-asetuksen 1 artiklan 4 kohdassa ja Euroopan petostentorjuntaviraston perustamisesta tehdyn komission päätöksen 1999/352/EY, EHTY, Euratom¹ 2 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa;

55. suhtautuu myönteisesti uuden yhteisen petostentorjuntastrategian uusiin painopisteisiin, kuten EU:n talousarvioon vaikuttaviin petoksiin liittyvien petosmallien, petoksentehtävien profiilien ja järjestelmien haavoittuvuuden ymmärtämisen parantamiseen sekä erityisesti komission yksikköjen ja toimeenpanovirastojen koordinoinnin, yhteistyön ja työnkulun optimointiin petostentorjunnassa;
56. pitää valitettavana, että ainoastaan yksitoista jäsenvaltiota on hyväksynyt kansallisen petostentorjuntastrategian; kehottaa kaikkia muita jäsenvaltioita etenemään kansallisten petostentorjuntastrategioiden hyväksymisessä; kehottaa komissiota hoputtamaan muita jäsenvaltioita, jotta ne etenisivät kansallisten petostentorjuntastrategioiden hyväksymisessä; kehottaa komissiota harkitsemaan kansallisen petostentorjuntastrategian hyväksymisen asettamista unionin varojen saannin ehdoksi;
57. suhtautuu myönteisesti EU:n petostentorjuntaohjelmaa 2021–2027 koskevaan uuteen ehdotukseen, jonka OLAF panee täytäntöön sen suorassa hallinnoinnissa; toteaa, että EU:n petostentorjuntaohjelma sisältää i) Herkules III -meno-ohjelman, jolla tuetaan petosten, korruption ja muun unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavan laittoman toiminnan vastaista toimintaa, ii) petostentorjunnan tietojärjestelmän (AFIS) eli operatiivisen toiminnon, joka koostuu pääasiassa komission hallinnoiman yhteisen tietojärjestelmän kehityksessä toimivista tullin tietoteknisistä sovelluksista, ja iii) sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmän (IMS) eli suojatun sähköisen viestintäjärjestelmän, jolla helpotetaan jäsenvaltioiden velvoitetta ilmoittaa havaituista sääntöjenvastaisuuksista, myös petoksista, ja jolla tuetaan niiden hallinnointia ja analyysia;
58. toteaa, että EU:n petostentorjuntaohjelma ja sen uudet painopisteet edellyttävät riittävää rahoitusta tulosten saavuttamiseksi; on siksi huolestunut Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan ehdotuksesta vähentää EU:n petostentorjuntaohjelman talousarviota 156 miljoonasta eurosta kaudella 2014–2020 111 miljoonaan euroon kaudella 2021–2027;
59. muistuttaa tarpeesta sisällyttää kansallisiin petostentorjuntastrategioihin proaktiivisia menetelmiä, joilla taataan petosten havaitsemisen lisäksi myös niiden tehokas torjunta;

Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisen edistyminen

60. panee merkille, että väliaikainen hallintojohtaja nimitettiin vuonna 2018;

¹ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 20.

61. korostaa, että Euroopan syyttäjänviraston perustaminen on tärkeä kehitysvaihe unionin taloudellisten etujen suojaamisessa; korostaa Euroopan syyttäjänviraston merkitystä torjuttaessa petoksia, korruptiota ja vakavia rajatylittäviä alv-petoksia;
62. suhtautuu myönteisesti siihen, että Alankomaat ja Malta päättivät vuonna 2018 liittyä Euroopan syyttäjänvirastoon; panee merkille, että viisi jäsenvaltiota ei ollut lokakuun 2019 loppuun mennessä liittynyt Euroopan syyttäjänvirastoon; muistuttaa kuitenkin, että asetuksen (EU) 2017/1939 johdanto-osan 9 kappaleen mukaan ne voivat milloin tahansa liittyä tähän rajatylittävään yhteistyöhön; kannustaa kaikkia jäljellä olevia jäsenvaltioita liittymään Euroopan syyttäjänvirastoon mahdollisimman nopeasti; kehottaa komissiota edistämään ja kannustamaan aktiivisesti Euroopan syyttäjänviraston jäsenyyttä siihen tähän mennessä kielteisesti suhtautuneiden jäsenvaltioiden keskuudessa, jotta varmistetaan vaikuttava ja tehokas rajatylittävä toiminta kaikkialla EU:ssa;
63. korostaa, että Euroopan pääsyyttäjän valintamenettely saatettiin päätökseen vuonna 2019; panee tyytyväisenä merkille, että Laura Codruta Kovesi nimitettiin ensimmäiseksi Euroopan pääsyyttäjäksi valintamenettelyn jälkeen, johon osallistui Euroopan parlamentti, neuvosto ja komission valitsema riippumaton asiantuntijaryhmä;
64. painottaa, että Euroopan syyttäjänvirastolle sen perustamisvaiheessa osoitettua liian vähäistä rahoitusta ja henkilöstöä on mahdoton hyväksyä; pitää erittäin valitettavana, että komissio aliarvioi laajalti tarvittavien varojen määrää; painottaa, että Euroopan syyttäjänviraston on käsiteltävä jopa 3 000 tapausta vuodessa toimintansa alusta alkaen; painottaa, että Euroopan syyttäjänvirasto tarvitsee vielä vähintään 76 virkaa ja toimea sekä 8 miljoonaa euroa ollakseen säädetyn mukaisesti täysin toimintavalmis vuoden 2020 loppuun mennessä; vastustaa osa-aikaisia syyttäjiä koskevaa periaatetta; pyytää jäsenvaltioita nimittämään kokopäiväisiä syyttäjiä mahdollisimman pian; kannustaa painokkaasti komissiota esittämään esityksen lisätalousarvioksi;
65. painottaa, että Euroopan syyttäjänviraston perustamisen jälkeen OLAF on ainoa virasto, joka vastaa EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta niissä viidessä EU:n jäsenvaltiossa, jotka päättivät olla osallistumatta Euroopan syyttäjänviraston toimintaan; korostaa, että Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon nro 8/2018 mukaan OLAF-asetuksen muuttamista koskevassa komission ehdotuksessa ei ratkaista ongelmaa, joka koskee OLAFin hallinnollisten tutkimusten heikkoa vaikuttavuutta; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että OLAF on jatkossakin Euroopan syyttäjänviraston vahva ja täysin toimiva kumppani;
66. painottaa, että OLAFin ja Euroopan syyttäjänviraston välisen tulevan yhteistyön olisi perustuttava tiiviiseen yhteistyöhön, tehokkaaseen tietojenvaihtoon ja täydentävyyteen sekä päällekkäisyyksien tai toimivaltaristiriitojen välttämiseen; muistuttaa, että parlamentti vastustaa OLAFin henkilöstön vähentämistä 45 viralla ja toimella;
67. kehottaa lainsäätäjiä pääsemään sopimukseen OLAF-asetuksen tarkistamisesta hyvissä ajoin, jotta varmistetaan selkeä toimivallan jako OLAFin ja Euroopan syyttäjänviraston välillä ilman päällekkäisyyksiä ennen Euroopan syyttäjänviraston toiminnan alkamista;

Parannusta vaativat osa-alueet

68. tuo esiin kaksi parannusta vaativaa osa-aluetta: ensinnäkin komission ja jäsenvaltioiden olisi petosriskien arvioinnin ja hallinnan parantamiseksi vahvistettava analyttisiä

valmiuksiaan, jotta voidaan paremmin tunnistaa tietoja petosmalleista, petoksenteekijöiden profiileista ja EU:n sisäisten valvontajärjestelmien haavoittuvuudesta; toiseksi petosriskien arviointia ja hallintaa on voimakkaasti koordinoitava ja seurattava, jotta taataan johdonmukaisuus ja optimoidaan tehokkuus ja vaikuttavuus;

69. korostaa, että korruption ja petosten välisellä yhteydellä saattaa olla vahingollinen vaikutus EU:n talousarvioon; pitää valitettavana, ettei komissio enää pidä tarpeellisena julkaista korruptiontorjuntakertomusta; kehottaa lisäksi komissiota harkitsemaan korruption torjuntaviranomaisten verkoston perustamista Euroopan unionissa; pitää valitettavana, että komissio on päättänyt sisällyttää korruptiontorjunnan seurannan eurooppalaisen ohjausjakson talouden ohjaus- ja hallintaprosessiin; katsoo, että näin komission seuranta on vähentynyt entisestään, koska tietoja on saatavilla vain hyvin harvoista maista; pitää myös valitettavana, että tässä lähestymistavan muutoksessa keskitytään pääasiassa korruption taloudelliseen vaikutukseen ja sivuutetaan lähes täysin muut ulottuvuudet, joihin korruptio saattaa vaikuttaa, kuten kansalaisten luottamus julkishallintoa kohtaan ja jopa jäsenvaltioiden demokraattiset rakenteet; kehottaa siksi komissiota jatkamaan korruptiontorjuntakertomustensa julkaisemista; kehottaa uudelleen komissiota toteuttamaan kattavampaa ja johdonmukaisempaa unionin korruptiontorjuntapolitiikkaa sekä arvioimaan perusteellisesti kunkin jäsenvaltion korruptiontorjuntapolitiikkaa;
70. muistuttaa, että niin sanottu pyöröovi-ilmiö voi olla haitallinen toimielinten ja edunvalvojien välisille suhteille; kehottaa EU:n toimielimiä tarkastelemaan tätä haastetta järjestelmällisesti;
71. kehottaa uudelleen komissiota perustamaan EU:n toimielimille korruptiota koskevan sisäisen arviointimekanismin;
72. kehottaa komissiota laatimaan yhtenä sen yleisistä painopisteistä eturistiriitojen ennakoivaa välttämistä koskevan Euroopan laajuisen strategian kaikille EU:n talousarviota toteuttaville talouden toimijoille;
73. katsoo, että tullitulojen vajeen ja ainakin sen keskeisten osatekijöiden mittaamiseen sekä mittaamiseen tarvittavan tehokkaan menetelmän kehittämiseen tarvitaan uusia aloitteita;
74. katsoo myös, että tullitarkastuksia olisi mukautettava siten, että niissä otetaan huomioon uudet petosriskit sekä verkkokaupan ja paperittoman liiketoiminnan ansiosta nopeasti kasvava rajat ylittävä kauppa;
75. toteaa, että verkkokaupan yleistymisen muodostaa veroviranomaisille vakavan haasteen esimerkiksi siksi, että EU:ssa ei ole myyjän verotunnistetta ja arvonlisäveroilmoitus tehdään selvästi todellista arvoa alemmaksi;
76. painottaa, että viranomaisten välinen tietojenvaihtojärjestelmä helpottaisi kahden tai useamman jäsenvaltion välisiä transaktioita koskevien kirjanpito-tietojen ristiintarkastamista, jonka avulla voitaisiin välttää rakenne- ja investointirahastojen varoja koskevat rajatylittävät petokset ja varmistaa siten horisontaalinen ja kattava lähestymistapa jäsenvaltioiden taloudellisten etujen suojaamiseen; pyytää uudelleen komissiota tekemään lainsäädäntöehdotuksen keskinäisestä hallinnollisesta avusta niillä unionin menoaloilla, joilla tällaista käytäntöä koskevia säännöksiä ei vielä ole;

77. on huolissaan kolmansista maista peräisin olevien tavaroiden aliarvottamisen riskistä verkkokaupassa; panee tyytyväisenä merkille OLAFin toteuttamat toimet, joilla pyritään ratkaisemaan verkkokauppaan liittyvä alv-petosongelma;
78. palauttaa mieliin, ettei komissiolla ole pääsyä tietoihin, joita jäsenvaltiot vaihtavat keskenään ehkäistäkseen ja torjuakseen yhteisön sisäisiä missing trader -petoksia (MTIC-petokset), joita yleisesti kutsutaan karusellipetoksiksi; katsoo, että komissiolla olisi oltava pääsy Eurofisciin, jotta jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa voitaisiin valvoa, arvioida ja parantaa tehokkaammin; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita osallistumaan Eurofisc-verkoston toimintaan kaikilla aloilla, jotta helpotettaisiin ja nopeutettaisiin tietojenvaihtoa oikeus- ja lainvalvontaviranomaisten, kuten Europolin ja OLAFin, kanssa tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita ja neuvostoa antamaan komissiolle pääsyn näihin tietoihin, jotta voidaan edistää yhteistyötä, lisätä tietojen luotettavuutta ja torjua rajatylittäviä rikoksia;
79. kehottaa OLAFia tiedottamaan parlamentille, mitä tuloksia saadaan sen tutkimuksista, jotka koskevat arvoltaan vähäisten vaatteiden verkkokauppatuontia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita seuraamaan verkkokaupan maksutapahtumia, joissa on osallisena EU:n ulkopuolelle sijoittautuneita myyjiä, jotka eivät tee arvonnäytteen ilmoitusta (esimerkiksi merkitsemällä aiheettomasti tavarannäytteen) tai aliarvioivat harkitusti tavarannäytteen arvonnäytteen arvonnäytteen kokonaan tai pienentääkseen sen määrää;
80. korostaa, että EU:n nykyisen petostentorjuntajärjestelmän tietyt puutteet ja erityisesti petoksiksi ilmoitettuja ja muita sääntöjenvastaisuuksia koskevien tarkkojen tietojen keräämisen puutteet on korjattava;
81. kehottaa painokkaasti komissiota ja jäsenvaltioita mahdollisuuksien mukaan käyttämään ja parantamaan yhteisiä raportointimenettelyjä, jotta voidaan antaa kattavia ja vertailukelpoisia tietoja EU:n menoissa havaittujen petosten tasosta;
82. kehottaa komissiota varmistamaan OLAFin hallinnoiman ”sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmän” (IMS) tunnetun tietojärjestelmän tehokkuuden, jotta kaikki toimivaltaiset viranomaiset raportoivat hyvissä ajoin rikostutkinnoista, jotka liittyvät EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttaviin petoksiin;
83. korostaa, että menojen kirjaamisen on ehdottomasti oltava täysin avointa erityisesti, kun on kyse unionin rahastoista tai rahoitusvälineistä suoraan rahoitetuista infrastruktuurihankkeista; kehottaa komissiota tarjoamaan unionin kansalaisille täyden pääsyn yhteisrahoitettuja hankkeita koskeviin tietoihin;
84. muistuttaa jäsenvaltioita, että on tarpeen toimia yhteistyössä komission kanssa, jotta voidaan varmistaa tehokas varainkäyttö ja arvioida tuloksia;
85. panee merkille, että silloin kun hallinnointi tapahtuu yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, komissiolla ei ole valtuuksia panna alulle epäluotettavien talouden toimijoiden poissulkemista ja estää niitä saamasta EU:n rahoitusta, jos jäsenvaltioiden viranomaiset eivät sitä tee; kehottaa jäsenvaltioita raportoimaan viipymättä petokseksi ilmoitetuista sääntöjenvastaisuuksista IMS:ään ja hyödyntämään mahdollisimman hyvin varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää;
86. vaatii jäsenvaltioita hyödyntämään tehokkaasti ARACHNE-tietokannan tarjoamaa petostentorjuntavälinettä toimittamalla oikea-aikaista tietoa ja hyödyntämällä

massadatan tarjoamia mahdollisuuksia estää EU:n varojen vilpillinen ja sääntöjenvastainen käyttö; kehottaa komissiota harkitsemaan velvoittamista ARACHNE-tietokannan käyttöön;

87. korostaa jäsenvaltioiden roolia ja vastuuta hallinnollisten yhteistyösopimusten täytäntöönpanossa, vaikuttavassa valvonnassa, tiedonkeruun toimeenpanossa sekä sen seuraamisessa, että elinkeinonharjoittajat noudattavat sääntelykehystä;
88. kehottaa komissiota takaamaan tutkiville toimittajille samankaltaisen asianmukaisen oikeussuojan kuin väärinkäytösten paljastajille;

Julkiset hankinnat

89. panee merkille, että merkittävä määrä julkisia investointeja tehdään julkisten hankintamenettelyjen kautta (kaksi biljoonaa euroa vuodessa); korostaa sähköisten hankintamenettelyjen etuja petosten torjunnassa, kuten kaikille osapuolille koituvia säästöjä, avoimuuden lisääntymistä sekä menettelyjen yksinkertaistumista ja lyhentymistä;
90. pitää valitettavana, että vain jotkin jäsenvaltiot käyttävät uutta teknologiaa kaikissa hankintamenettelyn keskeisissä vaiheissa (sähköiset ilmoitukset, hankinta-asiakirjojen sähköinen saatavuus, sähköinen toimittaminen, sähköinen arviointi, sähköinen sopimuksen tekeminen, sähköinen tilaaminen, sähköinen laskutus ja sähköinen maksu); kehottaa jäsenvaltioita asettamaan kaikki julkisiin hankintamenettelyihin liittyvät lomakkeet sekä julkisesti saatavilla olevat sopimusrekisterit saataville verkossa koneluettavassa muodossa;
91. on tyytyväinen komission aikatauluun, joka koskee sähköisten hankintamenettelyjen käyttöönottoa EU:ssa, ja kehottaa komissiota seuraamaan sen noudattamista;

Digitalisaatio

92. kehottaa komissiota laatimaan järjestelmän, jonka avulla digitalisoidaan unionin toimintapolitiikkojen kaikki täytäntöönpanoprosessit (ehdotuspyynnöt, hakeminen, arviointi, täytäntöönpano ja maksaminen) ja jota kaikkien jäsenvaltioiden on sovellettava;
93. kehottaa komissiota kehittämään kannustimia sähköisen profiilin luomiseen hankintaviranomaisista sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa tällaisia profiileja ei ole saatavilla;
94. suhtautuu myönteisesti EU:n päätökseen liittyä vihdoin tarkkailijana GRECOon; kehottaa komissiota käynnistämään uudelleen neuvottelut GRECO:n kanssa mahdollisimman pian, jotta voidaan hyvissä ajoin arvioida, noudattaako se korruption vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta (UNCAC), ja ottaa käyttöön EU:n toimielimiä koskeva sisäinen arviointimekanismi;

Kansainvälinen yhteistyö

95. ottaa huomioon, että EU:n ja Norjan sopimus hallinnollisesta yhteistyöstä ja perintää koskevasta avunannosta arvonlisäveron alalla tuli voimaan 1. syyskuuta 2018;

96. pitää myönteisenä ehdokasvaltioiden ja mahdollisten ehdokasvaltioiden viranomaiskumppaneille Bosnia ja Hertsegovinassa kesäkuussa 2018 järjestettyä vuotuista seminaaria, jossa käsiteltiin menestyksekkään petostutkinnan parhaita käytäntöjä, sekä Ukrainassa heinäkuussa 2018 järjestettyä työpajaa, johon osallistuivat kaikki asiaankuuluvat petostentorjunnasta vastaavat yksiköt EU:n ja Ukrainan assosiaatiosopimuksen puitteissa;
97. kannustaa voimakkaasti komissiota, OLAFia ja kaikkia muita unionin toimielimiä ja elimiä, joiden tehtävänä on suojella unionin taloudellisia etuja, sitoutumaan aktiivisesti ja tekemään yhteistyötä kumppaniviranomaisten kanssa ehdokasvaltioissa, mahdollisissa ehdokasvaltioissa ja itäisissä kumppanimaissa ja edistämään toimenpiteitä, jotta voidaan puuttua vaikuttavasti mahdollisiin petostapauksiin; kehottaa komissiota kehittämään erityisiä ja säännönmukaisia mekanismeja, jotta ehkäistään ja torjutaan tehokkaasti EU:n varoihin liittyviä petoksia näissä valtioissa;
98. panee tyytyväisenä merkille, että OLAF on tehnyt kaksi hallinnollista yhteistyöjärjestelyä, toisen Afrikan kehityspankin ja toisen Yhdysvaltojen kansainvälisen kehitysviraston (USAID) ylitarkastajan toimiston kanssa;
99. panee merkille tupakoinnin torjuntaa koskevan puitesopimuksen täytäntöönpanon valvonnan ongelmat kolmansissa maissa;
100. kehottaa Euroopan unionin virastoja, erityisesti Europolia, Eurojustia ja OLAFia, tekemään entistäkin tiiviimpää yhteistyötä kansallisten viranomaisten kanssa nykyistä tehokkaampaa petosten havaitsemista varten;
101. painottaa väärinkäytösten paljastajien tärkeää roolia petosten ehkäisemisessä ja havaitsemisessa ja niistä ilmoittamisessa; korostaa tarvetta suojella väärinkäytösten paljastajia ja kannustaa tutkivaa journalismia oikeudellisin keinoin sekä jäsenvaltioissa että unionissa; suhtautuu myönteisesti väärinkäytösten paljastamista koskevaan uuteen EU:n direktiiviin, jolla suojellaan joulukuusta 2021 alkaen yksityistä tai julkista sektoria edustavia henkilöitä, jotka ilmoittavat rikkomuksista; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti jäsenvaltioita ja auttamaan niitä, jotta varmistetaan direktiivin täysi, asianmukainen ja oikea-aikainen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä;
102. katsoo, että tutkivalla journalismilla on keskeinen rooli unionissa ja jäsenvaltioissa tarvittavan avoimuustason parantamisessa ja että sitä on edistettävä ja tuettava oikeudellisin keinoin sekä jäsenvaltioissa että unionissa; kehottaa komissiota kehittämään kattavia toimenpiteitä tutkivan journalismin suojelemiseksi, mukaan lukien nopean toiminnan mekanismi hätätilanteessa olevia toimittajia varten ja strategisesti kansalaisvaikuttamista vastaan nostettavien oikeusjuttujen (SLAPP) vastainen tehokas lainsäädäntö;
103. korostaa avoimuuden keskeistä roolia petosten ja eturistiriitatapausten ehkäisemisessä ja varhaisessa havaitsemisessa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan talousarvion avoimuuden lisäämiseksi varmistamalla, että julkisia hankintamenettelyjä ja julkisin varoin rahoitettujen sopimusten myöntämistä koskevat asiaankuuluvat tiedot ovat saatavilla ja helposti yleisön ulottuvilla;

Avoimuussäännöt ja monialaiset säännökset

104. pitää myönteisenä koontiasetuksen hyväksymistä ja odottaa, että se vähentää merkittävästi maatalous- ja koheesipolitiikkaan liittyvien petosten määrää ja yksinkertaistaa rahoitusalaan koskevia EU:n sääntöjä;
105. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään Eurofisc-verkoston välityksellä tapahtuvaa tietojenvaihtoa mahdollisesti vilpillisistä yrityksistä ja maksutapahtumista; muistuttaa, että oikeus- ja lainvalvontaviranomaisten tietojenvaihto ja niiden pääsy tietoihin henkilötietojen suojaa noudattaen on keskeistä petosten ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa;
106. pitää merkittävänä varainhoitoasetuksen 61 artiklaa ja siihen sisältyvää eturistiriitoja koskevaa laajennettua määritelmää, joka koskee kaikkia talouden toimijoita, jotka toteuttavat EU:n talousarviota eri hallintotavoilla, myös kansallisella tasolla;
107. kehottaa komissiota perussopimusten valvojana torjumaan kaikenlaisia eturistiriitoja ja arvioimaan säännöllisesti ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet eturistiriitojen estämiseksi; kehottaa komissiota ehdottamaan yhteisiä suuntaviivoja, joilla estetään korkean profiilin poliitikkojen eturistiriidat;
108. huomauttaa, että monista jäsenvaltioista puuttuu järjestäytyneen rikollisuuden vastainen erityislainsäädäntö, vaikka toiminta on yhä enenevässä määrin rajatylittävää ja koskee unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavia aloja;
109. kehottaa painokkaasti neuvostoa hyväksymään yhteiset eettiset normit kaikista eturistiriitoihin liittyvistä kysymyksistä ja edistämään asiaa koskevaa yhteisymmärrystä kaikissa jäsenvaltioissa; korostaa, että ottaen huomioon laajat eturistiriitaongelmat, jotka liittyvät unionin maatalous- ja koheesiorahastovarojen jakamiseen, ei ole hyväksyttävää, että päätöksentekoon tulevasta monivuotisesta rahoituskehiksestä tai jäsenvaltioiden osuuksista osallistuu Eurooppa-neuvoston tai EU:n neuvoston jäseniä tai heidän perheenjäseniään, jotka hyötyvät näistä päätöksistä;
110. palauttaa mieliin, että on tärkeää, että unionin toimielinten tai virastojen palveluksessa aiemmin olleille virkamiehille asetetaan karenssi-aika, koska ratkaisemattomat eturistiriitakysymykset saattavat vaarantaa korkeiden eettisten normien täytäntöönpanon koko unionin hallinnossa; korostaa, että henkilöstösääntöjen 16 artiklan mukaan unionin toimielimet ja virastot voivat hylätä entisen virkamiehen pyynnön saada ottaa vastaan tietty työ, jos rajoitukset eivät riitä suojelemaan toimielinten oikeutettuja etuja; kehottaa lisäksi EU:n hallintoa julkaisemaan tinkimättä arvionsa jokaisesta tapauksesta henkilöstösääntöjen mukaisesti;
111. toistaa kantansa, jonka mukaan tarvitaan selkeää oikeusperustaa, joka mahdollistaa OLAFille pääsyn pankkitilitietoihin kansallisten toimivaltaisten viranomaisten avustuksella ja puuttumisen alv-petoksiin, liittyen asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 tarkistamiseen;

o

o o

112. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan unionin tuomioistuimelle, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, Euroopan

petostentorjuntavirastolle (OLAF), OLAFin valvontakomitealle ja Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO).